

GREEK SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER I

Time: 2 hours

100 marks

PLEASE READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

1. This question paper consists of 14 pages. Please check that your question paper is complete.
 2. Read the questions carefully.
 3. Answer ALL questions in the Answer Book.
 4. Number your answers exactly as the questions are numbered.
 5. Start each section on a new page.
 6. It is in your own interest to write legibly and to present your work neatly.
-

ΤΜΗΜΑ 1**ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ****ΕΡΩΤΗΣΗ 1**

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν:

Πώς ο Ίλον Μασκ έγινε ο πλουσιότερος άνθρωπος στη γη

Ο Ίλον Μασκ, που γεννήθηκε στην Πρετόρια στις 28 Ιουνίου 1971, είναι επιχειρηματίας με καταγωγή από τη Νότια Αφρική και με νοτιοαφρικανική, καναδική και αμερικανική υπηκοότητα, καθώς και μηχανικός και εφευρέτης.

Ο Μασκ είναι ο γενικός διευθυντής και επικεφαλής τεχνολογικής ανάπτυξης για την εταιρεία διαστημικής τεχνολογίας SpaceX, της οποίας είναι επίσης ο ιδρυτής, καθώς και ο γενικός διευθυντής και επικεφαλής τεχνολογικού σχεδιασμού της εταιρείας κατασκευής αυτοκινήτων και ενεργειακών συστημάτων Tesla, Inc., και πρόεδρος της εταιρείας φωτοβολταϊκών συστημάτων SolarCity.

Στα μέσα Ιανουαρίου 2021, Ίλον Μασκ έγινε ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο, καθώς η προσωπική του περιουσία ξεπέρασε τα 185 δισ. δολάρια. Με την άνοδο της μετοχής της Tesla, ο Μασκ κατάφερε να ξεπεράσει και τον διευθύνοντα σύμβουλο της Amazon, τον Τζεφ Μπέζος, ο οποίος κρατούσε τον τίτλο του πλουσιότερου στον κόσμο από το 2017.

Η αναρρίχηση του Μασκ στην κορυφή της λίστας των πλουσίων είναι η ταχύτερη που έχει γίνει ποτέ. Και σίγουρα αποτελεί μία δραματική επιστροφή για έναν επιχειρηματία που πριν από 18 μήνες βρισκόταν στα πρόθυρα της χρεωκοπίας, καθώς η Tesla «έκαιγε» χρήματα και έδινε μάχη επιβίωσης.

Ο Μασκ ξεκίνησε το 2020 με περιουσία 27 δισεκατομμυρίων δολαρίων, κάτι που σημαίνει ότι μετά βίας έμπαινε στο "top 50" των πλουσιότερων του κόσμου. Η εκτόξευση της μετοχής της Tesla, η οποία έχει 9πλασιάσει την αξία της τον τελευταίο χρόνο, σε συνδυασμό με ένα πολύ γενναιόδωρο πακέτο αμοιβών, έχουν προσθέσει πάνω από 150 δισ. δολάρια στην προσωπική περιουσία του επιχειρηματία.

Έτσι, τον Ιούλιο του 2020, ο Μασκ ξεπέρασε τον Γουόρεν Μπάφετ για να γίνει ο έβδομος πλουσιότερος στον πλανήτη και μέσα στο Νοέμβριο ξεπέρασε και τον Μπιλ Γκέιτς για να κερδίσει τη δεύτερη θέση. Μάλιστα, μέσα σε 12 μήνες, ο Μασκ κέρδισε περισσότερα από ολόκληρη την περιουσία του Γκέιτς, που ανέρχεται στα 132 δισ. δολάρια.

[Από: <<http://www.kathimerini.gr>, με αλλαγές>]

- 1.1 **Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις, χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις:**
- 1.1.1 Σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, ποιος είναι ο πλουσιότερος άνθρωπος στη γη; (1)
- 1.1.2 Ποιος κρατούσε τον τίτλο του πλουσιότερου ανθρώπου στον κόσμο, από το 2017; (1)
- 1.1.3 Τι κατασκευάζει η εταιρεία Tesla Inc. (2)
- 1.1.4 Στις αρχές του 2020 ποιο ήταν το ύψος της περιουσίας του Ίλον Μασκ; (1)
- 1.1.5 Ποιον ξεπέρασε ο Ίλον Μάσκ για να γίνει ο έβδομος πλουσιότερος άνθρωπος στον πλανήτη; (1)
- 1.2 **Να γράψεις πλαγιότιτλους για την δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη παράγραφο του κειμένου.** (6)
- 1.3 **Να βρεις τα αντίθετα των παρακάτω λέξεων ή φράσεων στο κείμενο:**
- 1.3.1 έβγαινε (1)
- 1.3.2 πτώση (1)
- 1.3.3 φτωχότερος (1)
- 1.3.4 έχασε (1)
- 1.3.5 πιο αργή (1)
- 1.3.6 έξω (1)
- 1.4 **Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις γράφοντας το ρήμα της παρένθεσης στον σωστό τύπο του Απλού Μέλλοντα.**
- 1.4.1 Ο Ίλον Μασκ ... ο πλουσιότερος άνθρωπος του κόσμου. (γίνομαι) (1)
- 1.4.2 Ο Ίλον Μασκ ... με περιουσία 27 δισ. δολαρίων. (ξεκινάω) (1)
- 1.4.3 Ο Μασκ ... να ξεπεράσει τον Τζεφ Μπέζος. (καταφέρνω). (1)
- 1.4.4 Οι μετοχές της Tesla ... πάνω από 150 δισ. δολάρια στην προσωπική περιουσία του επιχειρηματία. (προσθέτω) (1)
- 1.4.5 Ο Μασκ ... στο "top 50" των πλουσιότερων ανθρώπων του κόσμου. (μπαίνω). (1)
- 1.5 **Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις σχηματίζοντας τη μετοχή των ρημάτων της παρένθεσης.**
- 1.5.1 ... τον Τζεφ Μπέζος, ο Ίλον Μασκ έγινε ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο. (ξεπερνάω) (1)
- 1.5.2 Η Tesla "έκαιγε" χρήματα ... μάχη επιβίωσης. (δίνω). (1)

[25]

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν.

Η Ακρόπολη της Αθήνας

Η Ακρόπολη είναι ένας βραχώδης λόφος ύψους 156 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας και 70 μ. περίπου από το επίπεδο της πόλης της Αθήνας. Η κορυφή του έχει σχήμα τραπεζοειδές μήκους 300 μ. και μέγιστου πλάτους 150 μ. Ο λόφος είναι απρόσιτος απ' όλες τις πλευρές εκτός της δυτικής, όπου και βρίσκεται η είσοδος, η διακοσμημένη με τα λαμπρά Προπύλαια.

Διαπιστώθηκε ότι ο λόφος ήταν κατοικημένος από την 3η χιλιετία π.Χ. Από τον 6^ο αιώνα π.Χ. άρχισαν να χτίζονται πάνω σ' αυτόν τα ιερά των Αθηναίων, όπως το Εκατόμπεδον κ.ά., που καταστράφηκαν κατά τους Περσικούς πολέμους.

Η ανοικοδόμηση των τειχών και των ιερών άρχισε αμέσως μετά την ήττα των Περσών, το 465 π.Χ., την εποχή δηλαδή του Περικλή. Κάτω από την επίβλεψη του Φειδία και των αρχιτεκτόνων Μνησικλή, Καλλικράτη και Καλλίμαχου χτίστηκαν και διακοσμήθηκαν ο Παρθενώνας, το Ερέχθειο, τα Προπύλαια και ο ναός της Απτέρου Νίκης.

Κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο προστέθηκαν μερικά ασήμαντα χτίσματα. Κατά τη Βυζαντινή εποχή ο Παρθενώνας μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία. Κατά τη φραγκοκρατία έγινε καθολικός ναός, ενώ κατά την τουρκοκρατία τζαμί.

Κατά την Τουρκοκρατία η Ακρόπολη υπέστη τις περισσότερες ζημίες. Οι Τούρκοι είχαν αποθηκεύσει πυρίτιδα πάνω σ' αυτήν και έγιναν αίτιοι να καταστραφούν τα μνημεία της. Το 1645 ένας κεραυνός που έπεσε πάνω στην πυρίτιδα ανατίναξε τα Προπύλαια. Το 1687, όταν την Ακρόπολη πολιορκούσε ο Ενετός Μοροζίνης, μία από τις βόμβες έπεσε πάνω στην πυρίτιδα που ήταν αποθηκευμένη στον Παρθενώνα και κατέστρεψε το ναό.

Εκτεταμένες καταστροφές προκάλεσε ο Άγγλος λόρδος Έλγιν λίγο πριν από την Επανάσταση του 1821. Έβαλε να ξηλώσουν τη ζωοφόρο του Παρθενώνα, μετόπες, αετώματα, μία Καρυάτιδα και έναν κίονα του Ερεχθείου, τα οποία μετέφερε στην Αγγλία. Για όλα αυτά πλήρωσε 35.000 λίρες στους Τούρκους και στους Αθηναίους δώρισε ένα ρολόι, που στήθηκε στην αρχαία αγορά. Κατά την Επανάσταση του 1821 η Ακρόπολη πολιορκήθηκε διαδοχικά από Έλληνες και Τούρκους και υπέστη νέες καταστροφές. Το 1834 άρχισαν οι αρχαιολογικές εργασίες για την αποκατάσταση των μνημείων της.

[Από: <<https://m5110074.weebly.com>, με αλλαγές>]

2.1 Με βάση το παραπάνω κείμενο, να σημειώσεις αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ή Λάθος.

- 2.1.1 Η Ακρόπολη της Αθήνας είναι ένα βουνό ύψους 156 μ. (1)
- 2.1.2 Η μόνη πλευρά από την οποία μπορείς να ανέβεις στην Ακρόπολη είναι η δυτική . (1)
- 2.1.3 Η έξοδος της Ακρόπολης είναι διακοσμημένη με τα λαμπρά Προπύλαια. (1)
- 2.1.4 Τα ιερά των Αθηναίων άρχισαν να χτίζονται στην Ακρόπολη από τον 6^ο αιώνα μ.Χ. (1)
- 2.1.5 Ο Παρθενώνας χτίστηκε υπό την επίβλεψη του Φειδία. (1)
- 2.1.6 Κατά την Τουρκοκρατία ο Παρθενώνας έγινε τζαμί. (1)
- 2.1.7 Η Ακρόπολη έπαθε τις λιγότερες ζημιές κατά την Τουρκοκρατία. (1)
- 2.1.8 Ο λόρδος Έλγιν προκάλεσε μεγάλες καταστροφές στην Ακρόπολη. (1)
- 2.1.9 Ο λόρδος Έλγιν πήρε τη ζωοφόρο του Παρθενώνα, μετόπες και αετώματα, μία Καρυάτιδα και έναν κίονα του Ερεχθείου και τα μετέφερε στην Αγγλία. (1)
- 2.1.10 Οι αρχαιολογικές εργασίες για την αποκατάσταση των μνημείων της Ακρόπολης άρχισαν το 1934. (1)

2.2 Να βρεις τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων ή φράσεων στο κείμενο:

- 2.2.1 απλησίαστος (1)
- 2.2.2 χωρίς σημασία (1)
- 2.2.3 μεταβλήθηκε (1)
- 2.2.4 βλάβες (1)
- 2.2.5 επιδιόρθωση (1)

2.3 Να συμπληρώσεις τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στο σωστό πρόσωπο του Παρατατικού ή του Συνεχή Μέλλοντα.

- 2.3.1 Στα αρχαία χρόνια, στη δυτική πλευρά της Ακρόπολης ... η είσοδος.
(βρίσκομαι) (1)
- 2.3.2 Όταν πηγαίνουμε στην Ελλάδα πάντα την Ακρόπολη.
(επισκέπτομαι) (1)
- 2.3.3 ... όταν βλέπαμε τις καταστροφές που προκάλεσε ο Έλγιν στην Ακρόπολη. (λυπάμαι / εμείς) (1)
- 2.3.4 Όταν ήμουν μικρή, η γιαγιά μου ... ιστορίες από την αρχαία Ελλάδα.
(διηγούμαι) (1)
- 2.3.5 Από εδώ και πέρα, εσύ ... την Ελλάδα. (ονειρεύομαι) (1)

2.4 Να συμπληρώσεις τα κενά με τις παρακάτω αντωνυμίες του πλαισίου.

όποια, της οποίας, όση, την οποία, η οποία
--

- 2.4.1 Η οργάνωση ... είμαι μέλος, φροντίζει για την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα. (1)
- 2.4.2 Η εφημερίδα ... διαβάζεις, έχει ένα άρθρο για την Ακρόπολη. (1)
- 2.4.3 ... μέρα θέλεις μπορούμε να πάμε στην Ακρόπολη. (1)
- 2.4.4 Κάνε ... ώρα θέλεις. Εγώ θα βλέπω την Ακρόπολη. (1)
- 2.4.5 Η Καρυάτιδα ... βρίσκεται στο Βρετανικό μουσείο, πρέπει να επιστρέψει στην Ελλάδα. (1)

[25]

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Να μελετήσεις προσεκτικά την παρακάτω αφίσα και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Ιατρική Σχολή
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ελληνική Εταιρία για
τις Νευροεπιστήμες

Μουσείο Ιατρικής Κρήτης

ΜΙΚ

Εγκέφαλος και Υγεία
Από την Παιδική στην Εφηβική ηλικία

Brain Awareness Week

Παρασκευή 6 Μαρτίου 2020
9.00 έως 14.00

Μουσείο Ιατρικής και
Ιατρική Σχολή
(Αμφ. Δ. Εμμανουήλ)

Υπό την αιγίδα:
Του Πανεπιστημίου Κρήτης
Με την υποστήριξη:
Μορφωτικός Σύλλογος Επιστημών Υγείας
Πανεπιστημίου Κρήτης

Σε συνεργασία με την:

- Επιτροπή Συν. με Β' Θμια Εκπαίδευση
- Πειραματικό ΓΕΛ Ηρακλείου

[<<https://www.uoc.gr/agenda>>]

- 3.1 Πότε έγινε το σεμινάριο της αφίσας; (1)
- 3.2 Πού έγινε το σεμινάριο αυτό; (1)
- 3.3 Τι ώρα ξεκίνησε και τι ώρα τελείωσε το σεμινάριο; (2)
- 3.4 Υπό την αιγίδα ποιανού πανεπιστημίου έγινε το σεμινάριο αυτό; (1)
- 3.5 Αν είσαι ηλικιωμένος, νομίζεις ότι θα σε ενδιέφερε το σεμινάριο αυτό; Γιατί; (2)
- 3.6 Ποιος οργανισμός υποστήριζε την οργάνωση του σεμιναρίου αυτού; (1)
- 3.7 Ποια Περιφέρεια της Ελλάδας συμμετείχε στην οργάνωση του σεμιναρίου αυτού; (1)
- 3.8 Ποια εταιρεία συμμετείχε στην οργάνωση του σεμιναρίου αυτού; (1)
- [10]**

Βαθμοί 60

ΤΜΗΜΑ 2**ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ****ΕΡΩΤΗΣΗ 4**

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω γνωστό κείμενο και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

ΤΑΞΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Δεν πρόλαβε ο θείος Γιάγκος να πάει το πρωί στο γραφείο του και νάτος ξαναγύρισε με την Τζένη Πολιτίδου.

— Ερμιόνη, είπε, με φωνή συγκινημένη μα αποφασιστική, το βράδυ αργά φεύγετε με το βαπόρι για τον Πειραιά. Τα σκεφθήκαμε τα πράματα με την Τζένη, και βρήκαμε πως έτσι θα είναι καλύτερα. Ο αδερφός μου ο Γεράσιμος κι εγώ θα μείνουμε μία δυο μέρες να ταχτοποιήσουμε τις δουλειές μας και μετά, αν χρειαστεί, θα 'ρθούμε κι εμείς.

Η θεία μου έχασε το χρώμα της.

— Γιάγκο, δε θα φύγω δίχως εσένα, ποτέ! Είναι λοιπόν τόσο άσχημη η κατάσταση;

Ο θείος κατέβασε το κεφάλι για να κρύψει την απελπισία του.

— Είναι, Ερμιόνη, δε σου το κρύβω. Όμως, υπάρχουν και ελπίδες, ακόμα, υπάρχουν... Ο Θεός είναι μεγάλος! Πάντως εσείς θα φύγετε σήμερα. Μην επιμένεις, μη με στενοχωρείς. Έχω ανάγκη να συγκεντρωθώ. Πρέπει να φύγω αμέσως για το εργοστάσιο. Εσύ πήγαινε στο σπίτι, αν νομίζεις πως χρειάζεται να πάρεις τίποτα.

Όταν έφυγε ο θείος Γιάγκος, η θεία μου έμεινε εκεί στη θέση της, απολιθωμένη, άβουλη, νεκρή. Ύστερα την έπιασε πάλι το στομάχι της κι άρχισε να κάνει εμετούς, όπως τότε στην καταστροφή την πρώτη, του Αϊντινιού. Για λίγη ώρα πάλευε αναποφάσιστη: «Να κατέβω στο σπίτι; να μην κατέβω;». Στο τέλος είπε στη κυρα-Χρυσή να πάει εκείνη και να προσέξει να μαζέψει ό,τι πολυτιμότερο υπήρχε και να γεμίσει τις δυο πελώριες κασόνες που είχαμε για να κρύβουμε τα χειμωνιάτικα.

— Πήγαινε κι εσύ, Αλίκη, μου είπε, ν' αποχαιρετήσεις τη μητέρα και τον πατέρα σου. Γρήγορα, δεν έχουμε πολύν καιρό.

Έτρεξα να ντυθώ. Αισθανόμουν ανατριχίλες, σαστισμάρα και διάθεση να κλάψω. Σε λίγο μπήκε στο δωμάτιό μου η θεία Ερμιόνη. Στα χέρια της κρατούσε μια σακουλίτσα με λίρες.

— Αυτά, δώσε τα στη μητέρα σου, μου είπε, και πες της (εδώ η θεία μου μεταχειρίστηκε πληθυντικό) να τα φυλάξουν, να μην τα ξοδέψουν. Μόλις δουν πως πλησιάζουν οι Τούρκοι, να μπαρκάρουν με το πρώτο βαπόρι, με το πρώτο καϊκι. Μη γελαστούν και ξενοιαστούν. Ακούς;

Εκείνη τη στιγμή μου φάνηκε πως άνοιξαν δυο πελώρια παράθυρα και μπήκε φως, αέρας και ήλιος μέσα στην μικρή ψυχή μου που πνιγότανε. Θα ήθελα να πέσω στην αγκαλιά της θείας Ερμιόνης και να της πω πόσο την είχα παρεξηγήσει και πόσο καλή ήταν. Μα δεν υπήρχε καιρός για τέτοιες εκδηλώσεις. Γύρισα μόνο και την κοίταξα με μάτια δακρυσμένα και γεμάτα αγάπη. Πήρα την πολύτιμη σακουλίτσα και την κυρα-Χρυσή και τρέξαμε για το σταθμό.

Σ' όλη τη διαδρομή, καθώς αγκομαχούσε το τρενάκι του Μπουτζά για να φτάσει στη Σμύρνη, αγκομαχούσε κι η καρδιά μου από αγωνία. Τα μάτια μου παίζανε νευρικά αρπάζοντας εκείνες τις όλο γαλήνη εικόνες του ήρεμου τοπίου: τα περιβόλια με τα δέντρα, που τα κλαριά τους γέρνανε ως κάτω απ' τον πλούσιο καρπό, τα κοκκινόμαυρα χρώματα, που ρουφούσαν ηδονικά τα τρεχούμενα λαχταριστά νερά, τις αγελάδες και τ' άλογα που αδιάφορα μασούλιζαν το αφράτο χορτάρι τους. Εδώ κι εκεί αμέριμνοι οι χωρικοί με τις κουνιστές τους βράκες, σκάλιζαν τη γης και όργωναν τ' αμπέλια που θα πότιζαν αύριο με το χυμό τους το κέφι των εύθυμων Σμυρνιών, για να τραγουδούν και ν' αγαπούνε ...

Μέσα μου πάλευε η συγκίνηση με την οργή. Γιατί πάλι αυτή η αναταραχή κι η τρικυμία; Γιατί οι άνθρωποι του τόπου μας έπρεπε να τρέχουν κυνηγημένοι και να σκοτώνονται. Γιατί να καίγονται πάλι τα σπίτια τους και τα σπαρτά τους και οι ελπίδες τους; Γιατί δε βρισκόταν ένας τρόπος να ζει ο καθένας στη γη των προγόνων του και να τη δουλεύει ήσυχα και καλά, είτε Τούρκος ήταν είτε Έλληνας; Να 'ταν από Θεού δοσμένο τότε, δε θα 'ταν πόλεμος, θα 'ταν σεισμός, αστροπελέκι, πλημμύρα. Τούτη τη συμφορά ποιοι άνθρωποι να τη φτιάχναν και γιατί;

Όταν φτάσαμε στην οδό Μοσκόφ και είδα όλους τους δικούς μου μαζεμένους να τρώνε ξένοιαστοι, κάτι ξεσφίχτηκε μέσα μου. Κανείς εδώ δε φαινόταν ανήσυχος. Μήπως ήταν υπερβολικές οι ειδήσεις του θείου μου;

Η κυρα-Ευανθία σεββίριζε ένα μυρωδάτο μουσακά και σουλήνες παραγεμιστές. Ρίχτηκα κι εγώ στο πιάτο μου κι άρχισα να τρώω τα γευστικά φαγητά της μητέρας και ν' ακούω τ' αστεία δυο καλεσμένων αξιωματικών που χαριεντίζονταν με τη Ριρή και τη θεία Ελένη. Την ώρα του καφέ ο πατέρας επέμενε να παίξει η Ριρή στο πιάνο το Τροβατόρε που τ' αγαπούσε, ενώ εκείνη διαμαρτυρόταν.

— Ωχ, καλέ μπαμπά κι εσύ, με τις αρχαιολογίες σου!

Τα νοήματα που μου έκανε η κυρα-Χρυσή από την πόρτα, μου θύμισαν το σκοπό της επίσκεψής μου. Έσκυψα στ' αυτί της μητέρας και της είπα:

— Μανούλα, πάμε έξω. Έχω κάτι πολύ σοβαρό να σου πω.

Της εξήγησα όλα, όπως τ' άκουσα, κι όπως μου τα είπε θεία Ερμιόνη και της έδωσα τη σακούλα με τις λίρες.

Μόλις μπήκε ο πατέρας, η μαμά έκρυψε αμέσως τα λεφτά. Η βιασύνη της εκείνη μ' έκανε να καταλάβω πόσο είχε λείψει μεταξύ τους η εμπιστοσύνη.

— Τι συμβαίνει;, ρώτησε ο πατέρας.

Κοίταξα ερευνητικά τη μητέρα μου και ζήτησα να διαβάσω στα μάτια της τι έπρεπε να πω. Μα εκείνη βιάστηκε να του απαντήσει:

— Το παιδί φεύγει ταξίδι με τη θεία του και την οικογένεια του Γεράσιμου.

— Μπα; και πως τώρα δα, στα καλά καθούμενα;

— Μα, ως λένε, δεν είναι κι εντελώς καλά καθούμενα. Κάτι, τα νέα απ' το μέτωπο είναι άσχημα.

— Άσχημα; Όλο απαισιόδοξα τα βλέπει ο Γιάγκος. Μια θα υποχωρεί, μια θα προχωρεί ο στρατός μας. Αυτά μου λέγανε, τώρα ακριβώς, οι καλεσμένοι μας. Ας πάνε στο ταξιδάκι τους όμως οι άνθρωποι, και με το καλό να ξαναγυρίσουν.

Η αισιοδοξία όλου του κόσμου εκεί μέσα και η ευθυμία τους έκανε πολύ ευκολότερο τον αποχαιρετισμό μας. Τ' αδέρφια μου με ζήλευαν που θα γνώριζα την Αθήνα κι όλοι μου παράγγελλαν να τους φέρω κάτι για ενθύμιο.

Όταν βγήκα στην εξώπορτα, ξαναγύρισα και φίλησα πάλι τη μητέρα μου.

— Μανούλα, της είπα, μην ξεχάσεις. Όταν χρειαστεί με το πρώτο βαπόρι, με το πρώτο καΐκι... Ακούς;

Καθώς διέσχιζα την οδό Μοσκόφ ένιωσα το ίδιο αίσθημα που είχα όταν μ' έστελναν μακριά απ' το σπίτι μου, με τη γκρίζα εκείνη βαλιτσούλα και τα σταχτιά σύννεφα στην καρδιά. Θα γυρίσω τάχα ξανά στ' αγαπημένα τούτα σοκάκια, αναλογίστηκα με συντριβή. Θα ξαναδώ τη μητέρα μου; Τι νέες βαριές εκπλήξεις μας φύλαγε το μέλλον;

Διδώ Σωτηρίου

4.1	Τι εκφράζει ο τίτλος του αποσπάσματος;	(3)
4.2	Σε ποια χρονική περίοδο μας μεταφέρει το απόσπασμα αυτό;	(2)
4.3	Τι περιγράφει το απόσπασμα αυτό;	(2)
4.4	Ποιος είναι ο αφηγητής σε αυτό το απόσπασμα και τι παρατηρούμε από τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζει τα διάφορα γεγονότα;	(2)
4.5	Όταν η Αλίκη έφτασε στο σπίτι των γονιών της, τι τους βρήκε να κάνουν;	(1)

- 4.6 Τι πιστεύει η Αλίκη ότι λείπει μεταξύ των γονιών της; (1)
- 4.7 Πώς περιγράφει η Αλίκη τα συναισθήματά της όταν της λέει η θεία Ερμιόνη να πάει να αποχαιρετίσει τους γονείς της; Να αναφέρεις παράδειγμα από το κείμενο. (2)
- 4.8 Τι έδωσε η θεία Ερμιόνη στην Αλίκη για να το δώσει στη μαμά της και γιατί; (2)
- 4.9 Οι χαρακτήρες του αποσπάσμάτος μας είναι: Ο θεός Γιάγκος, η θεία Ερμιόνη, η Αλίκη, η μαμά της Αλίκης, ο μπαμπάς της Αλίκης. Να γράψεις σε ποιον αντιστοιχεί η κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις.
- 4.9.1 Δε θέλει να φύγει από τη Σμύρνη χωρίς τον άντρα της. (1)
- 4.9.2 Του άρεσε το "Τροβατόρε". (1)
- 4.9.3 Λέει πως υπάρχουν ελπίδες ακόμα. (1)
- 4.9.4 Αναρωτιέται γιατί πρέπει να σκοτώνονται οι άνθρωποι. (1)
- 4.9.5 Έκρυψε τα χρήματα. (1)
- [20]**

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω γνωστό ποίημα και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

ΑΥΤΟΠΤΗΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ

Εγώ τους είδα – λέει – τους δυο διαρρήκτες πίσω απ' τις γρίλιες να παραβιάζουν την απέναντι πόρτα· - δε φώναξα διόλου· είχε φεγγάρι· φαίνονταν καθαρά τ' αντικλείδια τους και τα στολίδια του γύψου στον τοίχο. Περίμενα πρώτα να φωνάξουν οι άλλοι από δίπλα. Κανένας δε φώναξε. Έφυγα, απ' το παράθυρο, κάθισα στην καρέκλα, ακούμπησα το μέτωπό μου στο μάρμαρο του τραπεζιού, και θαρρώ που αποκοιμήθηκα πλάι στο φτωχό μελανωμένο χέρι του παιδιού που δεν προβιβάστηκε. Μέσα στον ύπνο μου μ' έπιασε πονοκέφαλος απ' το φεγγάρι. Τα χαράματα μου χτύπησαν την πόρτα. Ήταν οι δύο διαρρήκτες κρατώντας δυο ωραίες ανθοδέσμες. Μπήκα στην κουζίνα να βάλω τα λουλούδια στο νερό. Γυρίζοντας πίσω, μ' ένα βάζο στο κάθε μου χέρι, δεν τους βρήκα.

Γιάννης Ρίτσος

5.1 Να σημειώσεις ποια από τις δύο επιλογές που δίνονται είναι η σωστή:

5.1.1 Στο ποίημα, ο αυτόπτης μάρτυρας ...

A	άκουσε τους διαρρήκτες.	
B	είδε τους διαρρήκτες.	(1)

5.1.2 Φαίνονταν καθαρά ...

A	τα στολίδια του γύψου στον τοίχο.	
B	τα στολίδια του γύψου δίπλα από την πόρτα.	(1)

5.1.3 Ο αυτόπτης μάρτυρας περίμενε ...

A	να φωνάξουν οι άλλοι από δίπλα.	
B	να φωνάξουν οι άλλοι από απέναντι.	(1)

5.1.4 Οι διαρρήκτες χτύπησαν την πόρτα του αυτόπτη μάρτυρα ...

A	τα ξημερώματα.	
B	το σούρουπο.	(1)

5.1.5 Ο αυτόπτης μάρτυρας έβαλε τις ανθοδέσμες ...

A	στο νερό.	
B	σε δύο ποτήρια.	(1)

- 5.2 Ποιους συμβολίζουν οι διαρρήκτες στους οποίους αναφέρεται ο ποιητής; (3)
- 5.3 Στο δεύτερο στίχο του ποιήματος ο ποιητής λέει: "δε φώναξα καθόλου". Γιατί νομίζεις ότι δε φώναξε; (1)
- 5.4 Γιατί αναφέρεται το φεγγάρι στον τρίτο στίχο; (4)
- 5.5 Σε τι αναφέρεται ο γύψος στον τέταρτο στίχο; (4)
- 5.6 Γιατί έφυγε ο ποιητής από το παράθυρο, στον έκτο στίχο; (1)
- 5.7 Γιατί έφεραν ανθοδέσμες οι διαρρήκτες στον αυτόπτη μάρτυρα; (2)
- [20]**

Βαθμοί 40

Σύνολο 100 βαθμοί